

A photograph of a church tower against a clear blue sky. The tower is white with a dark green copper roof. At the top is a golden cross. Below the cross is an octagonal structure with a balcony. A large clock with Roman numerals is mounted on the front of the tower. The text 'Församlingsinstruktion' is written in large white letters across the middle of the image, with '| 2020-2022' to its right.

Församlingsinstruktion

| 2020-2022

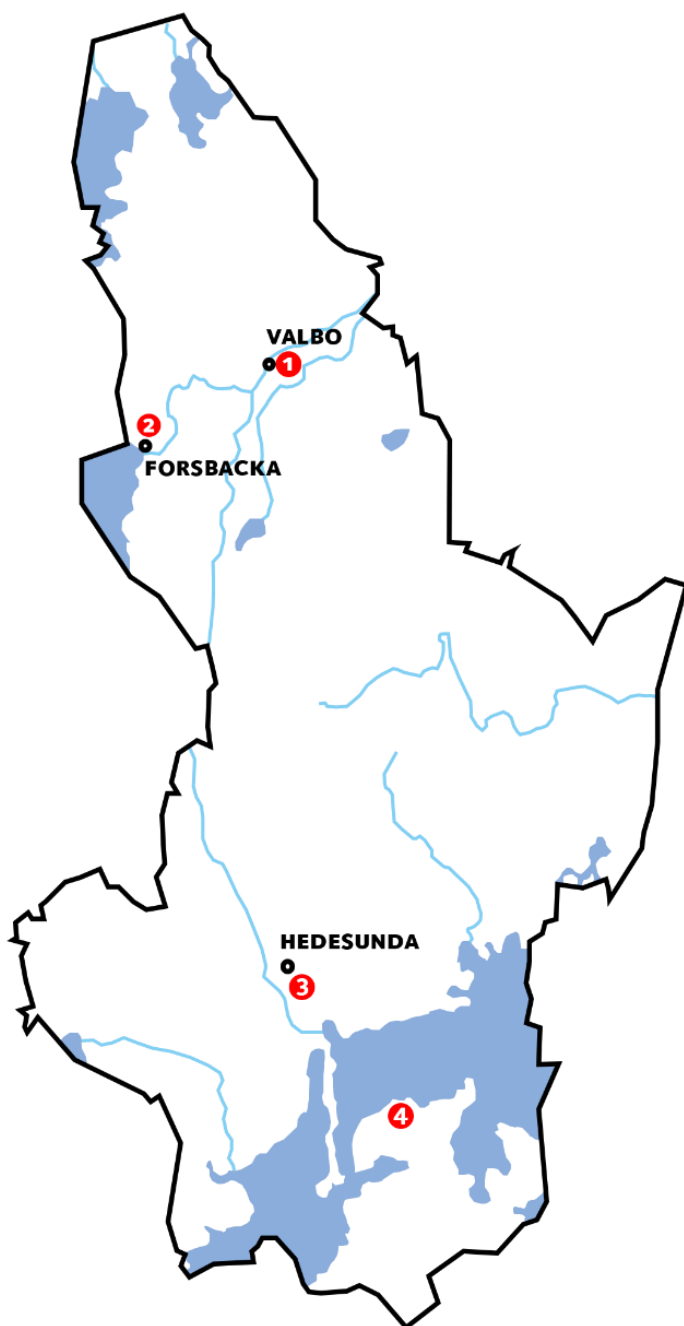
Församlingsinstruktion 2020–2022

Inledning	3
Omvärldsanalys	5
Utmaningar och möjligheter för oss?	5
Pastoralt program	8
Den grundläggande uppgiften – teologisk reflektion	8
Gudstjänst	9
Undervisning	11
Diakoni	13
Mission	15
Obligatoriska uppgifter	17
Avslutning och giltighetstid	20

Svenska kyrkan
VALBO-HEDESUNDA PASTORAT

Produktion: Svenska kyrkan Valbo-Hedesunda pastorat
Formgivning: Anders Hallberg

- ① Valbo kyrka
- ② Forsbacka kyrka
- ③ Hedesunda kyrka
- ④ Ansgari kyrkan

Inledning

Pastoratet

Valbo-Hedesunda pastorat bildades 1 januari 2018 då Valbo och Hedesunda församlingar lades samman till ett pastorat. Pastoratet ligger i Gästriklands kontrakt i Uppsala stift och i Gävle kommun i Gävleborgs län. Innan sammangåendet fanns ingen närmare koppling eller samverkan mellan församlingarna.

Pastoratet har drygt 16 000 invånare varav ca 74 % tillhör Svenska kyrkan.

Pastoratet bedriver verksamhet i båda församlingarna med hjälp av drygt 30 anställda samt frivilliga.

Övergripande vision

Valbo-Hedesunda pastorats vision är ett pastorat med en enda uppgift i fyra delar (föra gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission) där vi erbjuder mötesplatser för att bygga relationer där alla är välkomna att delta.

Gudstjänst, Undervisning Diakoni och Mission är en självklar grund för all vår verksamhet.

På den grunden bygger pastoratet verksamhet som passar våra målgrupper.

Församlingsinstruktionen

Våren 2018 tillsattes en styrgrupp för församlingsinstruktionsarbetet. Gruppen har bestått av kyrkofullmäktiges och kyrkorådets ordförande, kyrkoherden, församlingsherden i Hedesunda samt en representant vardera för arbetslagen i Hedesunda och Valbo.

Underlag samlades in i form av gamla församlingsinstruktioner för båda församlingarna, församlingsrapporter från Kyrkokansliet och områdesfakta från kommunen.

Arbetet inleddes med ett besök från stiftskansliet då man fastställde tidplan och ramar för arbetet. Under vintern 2018-19 genomfördes inspirationskvällar med olika tema: vision, omvärldsanalys, mission, gudstjänst, undervisning och diakoni. Till kvällarna inbjöds anställda, förtroendevalda, frivilliga och församlingsbor samt en extern föreläsare/inspiratör till varje samling.

Valbo kyrka

Omvärldsanalys

Valbo är Gästriklands äldsta kyrkplats med anor från 1000-talet och Hedesunda kommer inte långt efter med en träkyrka från 1100-talet. Delar av Hedesunda nuvarande kyrka är från 1200-talet. Från denna tidiga historia har Valbo och Hedesunda församlingar utvecklats och slutligen bildat ett pastorat med två församlingar med olika karaktär: Valbo församling som förort till Gävle med goda allmänna kommunikationer, handelscentra och väl utvecklad allmän service. Hedesunda församling som landsbygdsförsamling med ett mindre samhällscentra, många byar och begränsade allmänna kommunikationer. Området är heterogent med landsbygd/glesbygd, förort, bruksort och handelsplats.

I pastoratet finns förskolor, skolor, högstadium, äldreboenden, hälsocentraler, tandläkare mm. Annat som gymnasium, högstskola, sjukhus, fängelse, kommunal service mm finns i Gävle dit så gott som alla delar av pastoratet har (någon form av) bussförbindelse. Kommunens finsktalande äldreboende finns i Valbo församling.

Valbo är i kommunens planer utpekad som ett framtida tänkbart utvecklingsområde i kommunen. Villaboende med äganderätt är förhärskande i pastoratet med ett visst inslag av hyresrätter. Pastoratet har en ung befolkning, fler är under 20 än över 65. Pastoratet är en stabil socioekonomisk enhet.

Arbetsplatserna består företrädesvis av småindustri, jordbruk, handel och samhällsservice. Industriell utbyggnad sker i pastoratet.

Befolkningsutvecklingen i pastoratet kan förväntas vara svagt positiv (statistik från Gävle kommun) och medlemsutvecklingen kan förväntas vara svagt negativ (statistik från Svenska kyrkan).

Föreningslivet i pastoratet är väl utvecklat, framför allt inom idrott samt hembygdsföreningar.

Pastoratet genomkorsas av ett antal stora vägar: E4, E16 och väg 56.

Utmaningar och möjligheter för oss?

Som förort och stadsnära landsbygd är samarbetet med kommunen och de andra församlingarna/pastoraten i kommunen viktigt. Samarbetet försvåras av att Gävle kommun i första hand alltid vänder sig till Gävle pastorat. För ett samarbete med kommunen krävs att pastoratet tar initiativ och inleder kontakt och samarbete. Detta kompliceras av att våra olika pastoratsdelar fungerar så olika. T.ex. tillhör Valbo och Hedesunda olika POSOM-grupper som arbetar på olika sätt. Ett annat exempel är att det finns högstadium i Valbo men högstadieeleverna i Hedesunda går i skola i Gävle. Detta betyder att mycket av vår samverkan med civilsamhället antingen måste ske på olika sätt i Hedesunda och Valbo eller att vi först måste hitta en egen väg i pastoratet för samarbetet och sedan vidga denna samverkan utåt.

Det finns också väl fungerande samarbeten mellan pastorat och kringliggande samhället. Det handlar inte minst om skolorna. Samarbetet med skolan är väl förankrat med god kontakt. Detta är något vi kan och vill bygga vidare på. Att kunna erbjuda mötesplatser för barn och unga, både i pastoratets lokaler, i skolan och på andra platser är väsentligt men också formen på

kontakterna är viktig, allt från öppen verksamhet för ungdomar, barnfamiljer och skolbarn till samverkansgrupper och nätverk för särskilda ändamål och grupper.

I båda pastoratets församlingar firas regelbundna gudstjänster på de olika äldreboendena. Detta är en verksamhet som betyder mycket för de boende och för de frivilliga som deltar i verksamheten. I Hedesunda är det dessutom en viktig del av samarbetet med Ekumeniakyrkan. Det är också något som leder vidare till andra kontakter med de frivilliga, de boendes familjer, olika andra samhällsliga grupper som anhörigförening, demensförening mm. Detta är ett viktigt arbete som rikligen bidrar till vårt uppdrag. Det är därför av stor vikt att vi upprätthåller och gärna utvecklar dessa kontakter.

Föreningslivet är viktigt för många människor i pastoratet. Två olika sorters föreningar är främst av intresse för pastoratet, Hembygdsföreningar och Idrottsföreningar.

Det finns flera hembygdsföreningar i pastoratet med olika hög grad av samverkan. En utmaning är att försöka utveckla detta till fler samarrangemang, inte minst kring musiken som är viktig för både kyrkans och hembygdsföreningarnas besökare.

Vad gäller idrottsföreningar erbjuder de ett bra sätt att nå ungdomar. I en tid då de flesta, även unga, har många krav på sin tid kan ett samarbete betyda att vi når många som annars valt bort kyrkan. Hur vi når ut och arbetar tillsammans med detta är en stor och viktig utmaning.

När det gäller att nå äldre medlemmar är SPF och PRO viktiga organisationer där vi eventuellt kan undersöka möjliga samarbetsformer.

I Valbo-Hedesunda pastorat finns naturliga mötesplats och kommunikationspunkter, t.ex. de mindre matvaruaffärerna. Där känns pastoratets medarbetare igen och personliga kontakter knyts med församlingsbor, både de kyrkligt aktiva och övriga.

Musik kan också nämnas som en grund för samarbete, både mellan musiker och körer i församlingarna men även med andra körer och musiker. Detta inte minst eftersom kyrkobyggnader är mycket populära och uppskattade konsertlokaler. Vill vi nå människor och etablera en relation med dem är musikaliska arrangemang en viktig väg att gå och pastoratet behöver klara och öppna metoder för att utvidga detta samarbete.

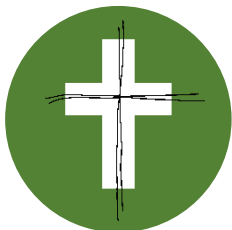
Hedesa kyrka

Pastoralt program

Den grundläggande uppgiften – teologisk reflektion

Svenska kyrkans församlingar har en grundläggande uppgift med fyra aspekter, fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Genom detta får vi möjlighet att utföra en av vår viktigaste uppgifter, att möta människor och i det mötet vittna om Gud. Vi vill ge människor möjlighet att etablera en relation med varandra, med kyrkan och med Gud.

Hur tänker och arbetar vi, Valbo Hedesunda pastorats anställda, frivilliga/volontärer, med den grundläggande uppgiften utifrån lokal analys? Vägen framåt är markerad med goda föresatser, byggda på de behov som framträtt i omvärldsanalysen. Föresatserna skall vägleda pastoratets fortsatta arbete med verksamhetsplaner, handlingsplaner och budget. Dessa föresatser skall vara med när kyrkofullmäktige beslutar om budgetdirektiv, när anställda tar fram förslag på handlingsplaner och när verksamhetsplan för varje år fastställs.

Gudstjänst

Vi vill: att gudstjänsten engagerar och fyller en funktion så att den får betydelse och känns viktig i människors liv och alla blir sedda och tagna i anspråk

att gudstjänsten skall välkomna människor i alla åldrar

att gudstjänsten skall vara tillgänglig för alla människor, oavsett omständigheter och sammanhang

bjuda in till gudstjänst på olika tider och platser för att möjliggöra för många människor att engagera sig och delta

medverka i det lokala ekumeniska arbetet

stärka sambandet mellan gudstjänst och dagligt liv

Att fira gudstjänst är en möjlighet att möta oss själva, varandra och Gud.

Gudstjänsten är hela församlingens gåva och uppgift, där vi hämtar kraft och näring. Därför är det viktigt att den är tillgänglig och välkomnande.

Gudstjänstlivet ska vara rikt och möta en livsrytm som inkluderar vecka, månad och år, från vagga till grav.

Tillsammans får vi tillbe och lovsjunga Gud genom våra olika sinnen så att vi blir berörda.

*”De deltog troget i apostlarnas undervisning
och den inbördes hjälpen, i brödbrytandet
och bönerna”*

APG 2:42

Undervisning

Vi vill: att undervisningen ska genomsyra hela livet och utgå från människors livsfrågor och behov

med dopet som grund verka för livslångt lärande

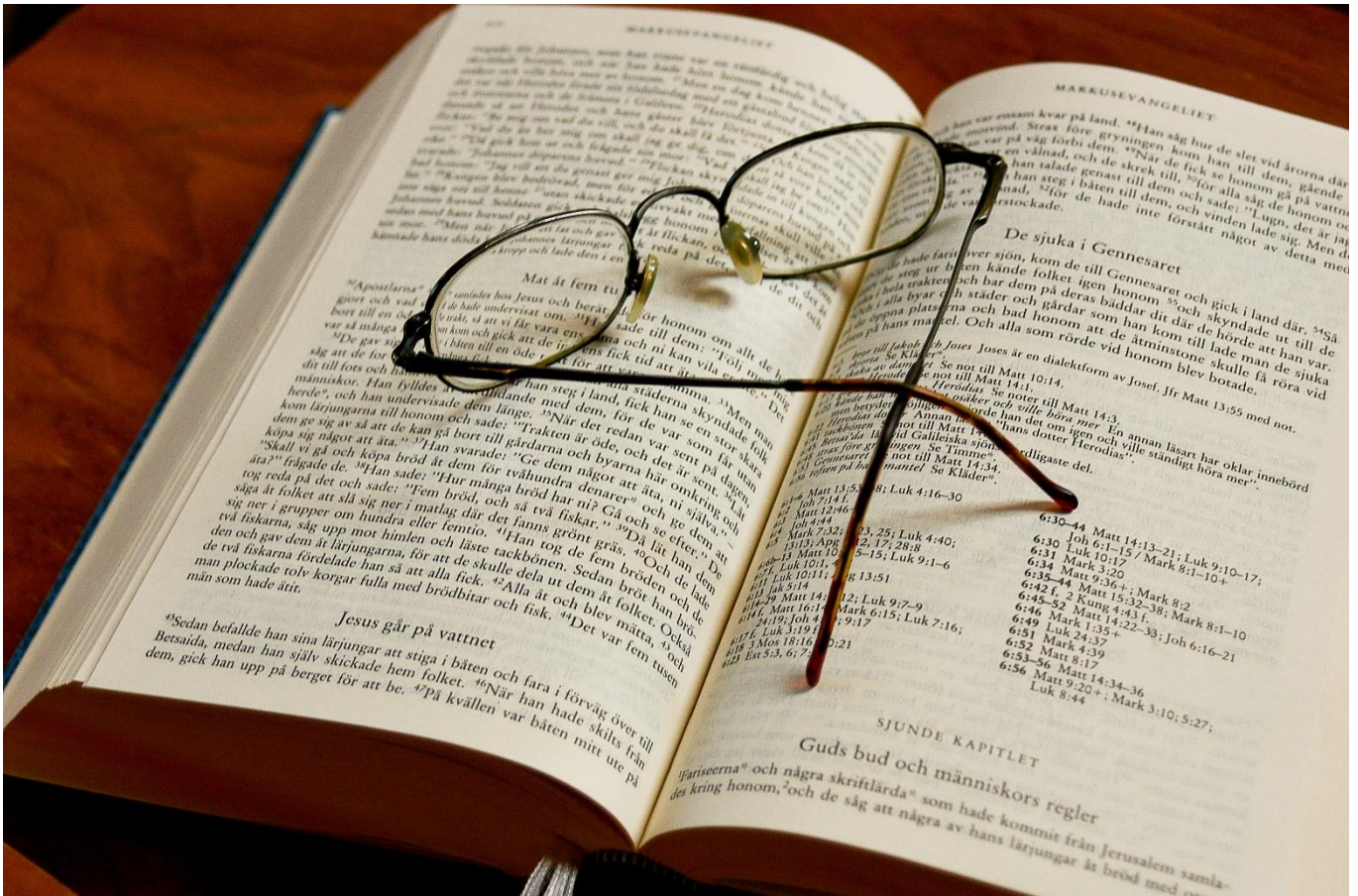
ge kunskap om den kristna läran på ett begripligt språk

visa på de kristna värderingarna i vårt samhälles traditioner

erbjuda sammanhang där man får ta del av det kristna kärleksbudskapet

erbjuda trygga miljöer för växande i alla åldrar

Undervisning är ett uppdrag vi fått av Gud. Vi ska gå ut och döpa människor in i den kristna tron och lära dem vad det innebär. Ett växande, utifrån var och ens förkunskaper. Undervisningen syftar till att ge människor de inre förutsättningarna att kunna hantera yttre faktorer i livet. Det kräver samförstånd i arbetslaget, både bland anställda, förtroendevalda och volontärer.

”Brann inte våra hjärtan när han talade till oss på vägen och utlade skrifterna för oss?”

LUK 24:32

Diakoni

- Vi vill:** att vårt pastorats diakoni skall vara förebyggande och uppbyggande
- erbjuda mötesplatser och gemenskap för människor i alla åldrar och livssituationer
 - verka i samarbete med samhällets olika aktörer, både lokalt i vårt eget pastorat och internationellt, t.ex. genom SKUT
 - vara ett stöd för människor i svåra livssituationer
 - bjuda in till mötesplatser där människor känner sig välkomna, sedda och accepterade
 - tillsammans gå ut och utöva diakoni genom att omsätta ord i handling
 - uppmuntra och inspirera människor att frivilligt och ideellt ta ett diakonalt ansvar

Diakoni är kyrkans omsorg om och gemenskap med människan och skapelsen. Varje kristen och varje församling har fått i uppdrag att omsätta kristen tro i handling. I uppdraget att förvalta skapelsen ligger bl.a. miljöarbetet som är något som vi ständigt jobbar med och alltid kan förbättra. Vi vill arbeta förebyggande och uppbyggande genom att erbjuda gemenskap. De tär viktigt med olika

mötesplatser för människor i alla åldrar och livssituationer.

Valbo-Hedesunda pastorats strävan är att anställda och engagerade församlingsmedlemmar finns som stöd för människor i svåra livssituationer. Det kan t.ex. vara i förbön, genom samtal eller som praktiskt stöd av olika slag.

”Sannerligen, vad ni har gjort för någon av dessa minsta som är mina bröder, det har ni gjort för mig.”

MATT 25:40

Mission

Vi vill: gå ut och knyta kontakter med skola och föreningsliv

Gå ut till de människor som bor och vistas i vårt pastorat och möte deras andliga längtan

bjuda in alla döpta att dela sin erfarenhet av att vara kristen kyrka

vara en aktiv del i Svenska kyrkans internationella arbete

upprätthålla och utveckla kontakten med vår vänförsamling Bulawayo North i Zimbabwe

Traditionellt har mission förknippats med bistånd till tredje världen, något som sker långt borta. Men vi vill också ha en levande mission här och nu utifrån missions-/dopbefallningen som är grunden för vad mission är:

GÅ UT och gör **ALLA FOLK** till lärjungar. **DÖP DEM** och **LÄR DEM** att hålla alla de bud jag har gett er.

Mission är ett uppdrag som alla döpta är kallade till. Det har flera dimensioner, det riktar sig både ut i världen och till människor här hemma. Här ligger ett gemensamt uppdrag att hjälpa varandra att lyfta blicken; det finns något bortom Valbo Hedesunda pastorat.

Sedan några år har Valbo församling en vänförsamling, Bulawayo North, i Zimbabwe.

Vi vill att mission inte bara passivt är att ta emot utan att utöva mission förutsätter en rörelse. Det är en aktivitet som är lättare att utföra tillsammans, i gemenskap med andra i pastoratet och den världsvida kyrkan.

Mission kan vara att berätta om det jag/vi fått i mötet med Jesus Kristus. Här kan alla bidra utifrån den tro var och en har; ingen är färdig eftersom tron kan växa och utvecklas hela livet. Det finns en andlig längtan i vårt samhälle och det är ett ansvar för oss som Kyrka att möta den längtan.

”Som Fadern har sänt mig sänder jag er”

JOH 20:21

Obligatoriska uppgifter

Behov av ytterligare språk

En stor befolkningsgrupp i pastoratet har sina rötter i Finland och kommunens åldrings- och demensvård för finsktalande är geografiskt placerad i Valbo församling. Anpassad verksamhet på deras eget språk erbjuds.

Uppstår behov av tolkning till annat minoritetsspråk söker pastoratet dessa tjänster inom stift och kommun för att kunna tillgodose behoven.

Telefonsjälavården

Pastoratet deltar i stiftets gemensamma telefonsjälavård.

Barnperspektiv

Sedan kom man till honom med barn, för att han skulle lägga händerna på dem och be. Lärjungarna visade bort dem, men Jesus sade: "Låt barnen vara, och hindra dem inte från att komma hit till mig! Himmelriket tillhör sådana som de." Och han lade händerna på dem och gick sedan därifrån.

MATT 19:13–15

Genom våra verksamheter och aktiviteter riktade mot både barn och vuxna har vi en viktig möjlighet att värna barns rättigheter och tillvarata deras intressen. Vårt pastorat ska i alla led ha barnens bästa för ögonen, barnperspektivet ska genomsyra alla våra verksamheter. Barns och ungdomars bästa

ska sättas i främsta rummet och deras sociala, ekonomiska, andliga och kulturella rättigheter ska beaktas. Vi ska se till att barns och ungdomars rätt till god hälsa och utveckling främjas och hänsyn ska tas till fysiskt och psykiskt handikappade barn.

Vi hjälps åt att besvara frågorna "hur påverkar det barnen? vilka konsekvenser får det?" då vi planerar och beslutar. Då det är möjligt tar vi också hjälp av dem det faktiskt berör, dvs. våra barn och ungdomar. Hur vill Ni ha det? Vad skulle vi kunna förbättra? Vad ska vi göra mer av/mindre av?

Konfirmandhandlingsplan

Det finns konfirmandhandlingsplan för pastoratet.

Präster och kyrkomusiker, gudstjänster och nattvard

I pastoratet finns fem prästtjänster: en kyrkoherde och fyra komministrar. En komminister har huvudsakligen sin tjänstgöring i Hedesunda församling medan två delar sin tjänst mellan Valbo och Forsbacka, en av dem med inriktning som barn-, familj- och ungdomspräst. Den femte tjänsten är huvudsakligen placerad i Valbo församling med allmänna prästuppgifter.

Vidare finns det i pastoratet en organisttjänst och två kantorstjänster.

Det finns huvudkyrka i vardera församlingen. I Valbo firas huvudgudstjänst, oftast i form av högmässa varje söndag och kyrklig helgdag. I Hedesunda kyrka firas huvudgudstjänst tre söndagar av fyra i kyrkan med mässa en gång i månaden.

En söndag i månaden firas gudstjänst på äldreboendet Ängslyckan. Varannan gång leds denna gudstjänst av Equmeniakyrkans församling i Hedesunda. Enligt en länge inarbetad tradition turas man i Hedesunda om med Equmeniakyrkan att fira vissa gudstjänst på flera av de stora högtiderna. Denna tradition etablerades när Hedesunda var ett enprästpastorat. Att avbryta detta samarbete nu när situationen är en annan skulle påverka det ekumeniska samarbetet negativt.

Det finns ytterligare två kyrkor i pastoratet där Svenska kyrkan firar gudstjänst.

I Forsbacka kyrka firas gudstjänst åtminstone två söndagar per månad, en sinnesromässa och en musikgudstjänst.

I Sevallbo utanför Hedesunda finns Ansgari kyrkan som drivs av en självständig stiftelse men där Svenska kyrkan svarar för gudstjänstverksamheten.

Ekumeniskt samarbete

I Hedesunda församling finns ett väl etablerat samarbete med en församling i Equmeniakyrkan. I Valbo finns också ett gott samarbete med Equmeniakyrkan. I Forsbacka finns ett gryende samarbete med Pingstkyrkan i Sandviken.

Avslutning och giltighetstid

Sammanfattning

Valbo-Hedesunda pastorat består av två församlingar med ett gemensamt uppdrag, fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Vi erbjuder mötesplatser för att bygga relationer där alla är välkomna att delta.

Därför vill vi

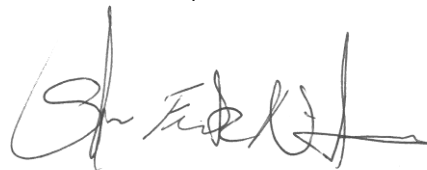
- att gudstjänsten är tillgänglig och välkomnande,
- att undervisningen ska genomsyra hela livet och utgå från människors livsfrågor och behov,
- tillsammans gå ut och utöva diakoni genom att omsätta ord i handling samt
- att mission inte bara passivt skall vara att ta emot utan något som vi tillsammans utövar.

Giltighetstid

Församlingsinstruktionen skall revideras vart fjärde år. Nästa genomgång blir dock redan 2022 utifrån Uppsala stifts visitationshjul.

Godkänd av kyrkofullmäktige 2020-09-16

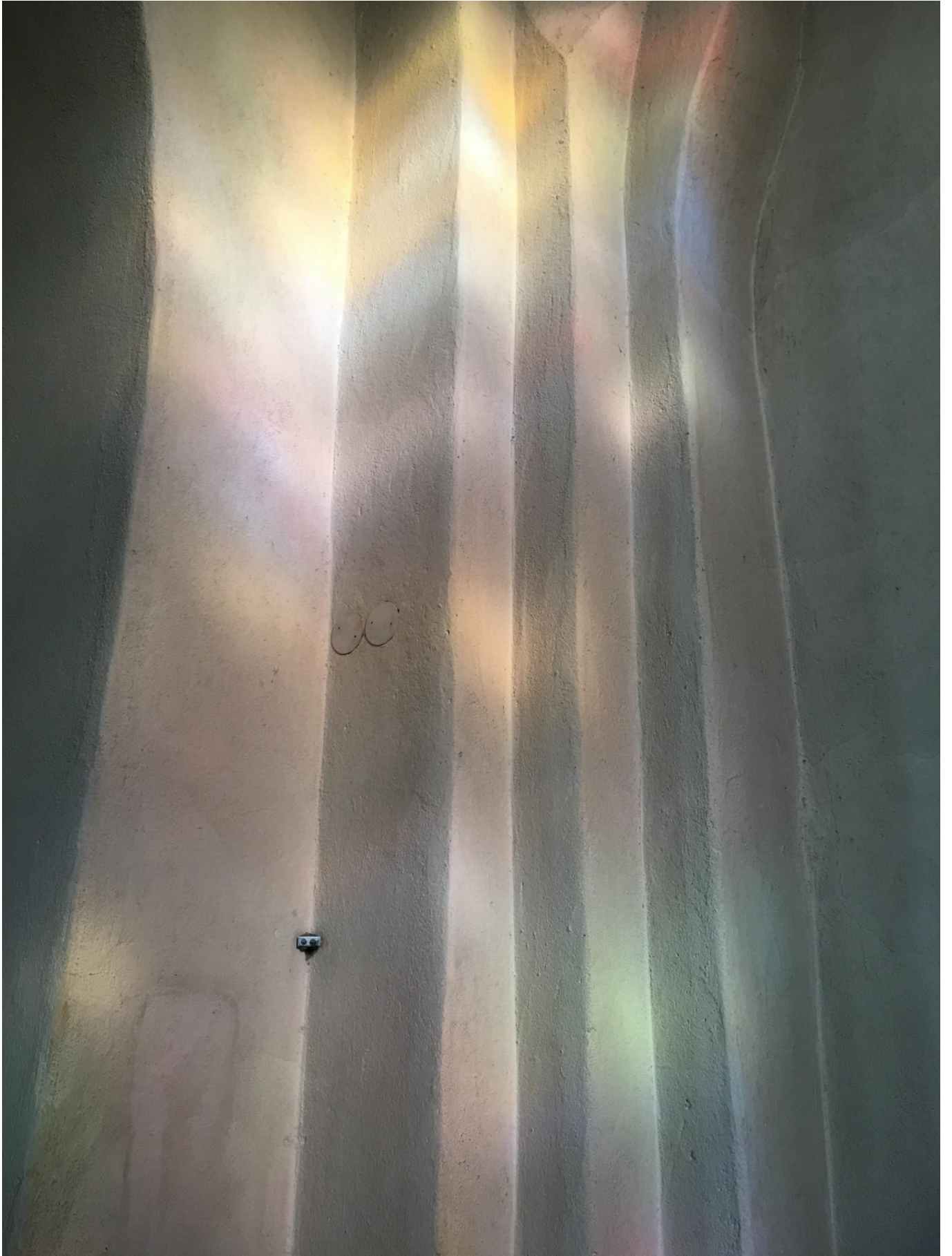
Valbo den 26/10 2020

Sten-Erik Nilsson
KYRKOFULLMÄKTIGES ORDFÖRANDE

Kajsa Berg
KYRKOHERDE

ADRESS: Sofiedalsvägen 4, 818 30 Valbo
TELEFON: 026-19 73 19
valbo-hedesunda.pastorat@svenskakyrkan.se
svenskakyrkan.se/valbohedesunda
facebook.com/valbohedesunda

Svenska kyrkan
VALBO-HEDESUNDA PASTORAT